

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sol Triplex In Eodem Universo

Hermann, Amand

Sultzbaci, 1676

Disputatio Secunda. De Genere, Primo Prædicabili.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

pars essentialis materialis, aliud ut pars essentialis formalis, aliud ut accidens inseparabile, & aliud ut separabile, ergò prædicatur de illis tanquam de specie differentibus in quid incompletè. Sed in contra

VI. Argumentum in contraria.

Arguitur, Si universale esset genus respectu illorum quinque prædicabilium, sequeretur quod esset superius & inferius, sed hoc repugnat, prob. seq. Esset superius, quia genus non esset autem, quia contineretur sub genere primo prædicabili, ergò. R. dist. ma. secundum eundem respectum, nego majorem: secundum diversum concedo & dist. similiter mi. nego consequentiam, R. 2. dist. eandem ma. superius per se, & inferius per accidens, concedo ma. superius per se, & inferius per se, nego ma. Itaque universale ut sic esset per se genus, & superius prædicabile, genus verò primum prædicabile, est per accidens superius respectu universalis ut sic: hæc enim prædicatio Genus primum prædicabile est universale, est superioris de inferiori per se: sicut hæc, homo est animal, hæc verò prædicatio universale est genus est per accidens similis huic, animal est genus. Sed

Instatur. Ad minus sequeretur genus futurum speciem quod repugnat, quia disparatè sibi opponuntur, R. dist. sequelam, esset species formalitèr, nego majorem, denominativè concedo sequelam. Itaque pro majori intelligentia & pro facili plurium aliarum objectionum solutione, Nota ex Doctore unam intentionem secundam posse fundari super aliam, acceptam ut quid, ac eam denominare, seu de illa prædicari ut modus, hoc enim esse commune omnibus secundis intentionibus dicit Doctor, quòd qualibet possit accipi ut quid, vel ut modus; quando enim est illud quod intelligitur, tunc est ut quid, quando est ratio sub qua aliquid intelligitur tunc accipitur ut modus, hinc vera est illa prædicatio, universale est genus, quia universale sumitur ut quid, genus ut modus, quatenus est ratio sub qua consideratur universale, dum ad sua inferiora refertur. Eodem modo dici potest, quòd genus, differentia, proprium, & accidens, sint species denominativè & accidentalitèr, non verò formalitèr.

Urgetur. Nulla duo opposita possunt de se invicem prædicari, sed genus & species sunt opposita, ergò non possunt de se invicem

prædicari, ergò nec genus erit species. R. dist. mi. genus & species sunt opposita si utraq; accipiantur ut quid, aut utraq; ut modus concedo mi. si unum accipiantur ut quid, & alterum ut modus nego mi. Quando igitur dicitur quòd genus sit species, intentio generis sumitur ut quid, intentio speciei, ut modus, adeòq; non prædicantur de se invicem veluti opposita.

DICO 4. Divisio universalis in præallagata quinque prædicabilia, non est immediata. Est etiam communis, & probatur, Quia universale prius dividitur in illud, quòd prædicatur essentialitèr, & in illud quòd prædicatur accidentalitèr, sed quocumq; aliquid viciniora membra habet, & iis prætermisus enumerantur alia, non est divisio immediata, ergò: cum universale prius dividatur per illas duas differentias, constituet duo genera intermedia, quæ postea iterum in illas 5. species subdividuntur, divisio non erit immediata.

Dices; Hinc sequeretur plura dari universalis quam quinque; quia si duo illa genera intermedia addantur, jam septem expressè erunt, ergò divisio est immediata. R. dist. sequelam: sequeretur dari plura universalis quam quinque, quæ essent species infimæ, nego sequelam, quæ essent species subalternæ, transeat. Itaque hic est sermo de universalibus quantum ad species infimas, non verò quantum ad subalternas. Imò quia genera illa intermedia in inferioribus reperiuntur non faciunt propriè numerum.

Pro Complemento hujus questionis, totiusq; disputationis de Universalibus in communi, Adverte difficultates quas noluit solvere Porphyrius Chrysaorii consulens juventuti, facillimè posse solvi, quarum prima erat: An genera & species sint in rerum natura à parte rei? R. enim quòd capiendò genera illa & species pro naturis illis quæ sic denominantur, non esse dubium quin dentur genera & species à parte rei, in singularibus tamen, & similiter patet quòd quedam ex his generibus sint corporalia, quedam spiritalia, quedam substantialia, quedam accidentalia, quòd erat secunda difficultas. Ad tertiam etiam questionem quæ quærebatur utrum universalis essent in sensibilibus, an extra (id est in singularibus) patet quòd sint in illis, quatenus identificantur illis, extra illa quatenus formalitèr distinguuntur ab illis.

*****

DISPUTATIO II.

DE GENERE, PRIMO PRÆDICABILI.

Sequor ordinem Porphyrii, & communem: & post sufficientem majorum difficultatum elucubrationem de universalibus in communi, ad particularia descendò, quæ proinde eò faciliora erunt, quòd melius communiora fuerint præcognita, ideoq; sit

QUÆSTIO I.

Quid sit Genus?

Tradit Baro plures fuisse qui genus definibile non esse existimarunt: inter quos recenset Ammonium, Boethium, Vilipandum, &c. in margine; verum quidem est rem esse intricatissimam, in qua explicanda & solvenda

quilibet ferè alium & alium adhibet modum; attamen, antequam ad resolvendam questionem progrediar: Notandum in præsentiarum sermonem non esse de Genere Grammatico, quo aliquid dicitur esse generis fœminini, vel masculini; nec de Genere Rhetorico & Oratorio, qualia sunt genus demonstrativum, & judiciale; nec de Genere Politico, quo sensu dicuntur omnes homines

homines genus humanum, & illi qui in certa propagine suam originem & principium ducunt, ab eo qui genuit, vel etiam in loco quo quis genitus est, sicut quidam apud Virgilium eecinit: *Italiam quero Patriam genui a Jove summo*. Sed est sermo de genere logico: Cujus Porphyrius assignavit duplicem definitionem, vel potius descriptionem; Prima est ista, *Genus est id, sub quo collocatur species, quae duplicem patitur sensum & explicationem: ut primò significet quoddam genus respiciat speciem tanquam superius sum inferius in genere praedicalitatis; deinde ut idem significet ac quod genus sit id, quod respiciatur à specie tanquam superius ab inferiore: Secunda definitio est, quod genus sit illud, quod praedicatur de pluribus specie differentiibus, quod quid est, ita habet cap. 2. Unde hic inter Auctores controversatur, an detur aliqua vera definitio generis, vel utrum solum aliqua descriptio, & utrum secunda à Porphyrio tradita sit definitio essentialis & quidditativa, quae etiam strictè dicta appellatur, vel utrum tantum sit definitio in largiori acceptione, quo sensu dicuntur etiam definiiri illa, quae non habet genus & differentia, seu descriptiva, Ad primam difficultatem contra Ammonium & suos*

DICO I. Genus definiiri potest definitione etiam strictè accepta. Ita Doctor q. 15. univers. Maltrius & Bellutus ac ceteri communiter. Probatur, Quia illud potest definitione etiam strictè dicta definiiri, in cuius integro conceptu assignari potest conceptus genericus & differentialis, sed in genere primo praedicali possunt assignari tales conceptus, ergo genus primum praedicalitè potest sic definiiri, ma. est certa prob. minor. Quia in conceptu completo & adaequato generis, invenitur conceptus universalis, qui conceptus est genericus & contrahibilis ad plures differentias, scilicet ad quinque praedicalitè; reperitur etiam conceptus differentialis, scilicet posse praedicali, non quomodo cumq; sed etiam de pluribus specie differentiibus, qui conceptus determinat rationem universalitatis ad certam aliquam speciem praedicalitè, ergo. Confirmatur ex D. 4. d. 1. q. 2. dicente etiam in intentionibus logicis, habentibus conceptum per se non invenitur suo modo genus & differentia.

Arguitur in Contra ex Auctoritate Aristotelis 7. Met. cap. 4. ubi dicit Definitio nem esse solius speciei propriam, sed genus non est species, ergo genus definiiri non potest; R. negando mi. Quia genus est species subiectibilis in ordine ad universale, non quidè essentialitè & ut quid, sed accidentalitè & ut modus. Verum licet hoc pateat sufficienter ex dictis, tamè

Instatur. Omnis definitio strictè sumpta debet habere genus & differentiam, sed genus, nec accidentalitè & ut modus potest habere genus & differentiam, ergo non potest definiiri, probatur mi. primò, Quia genus includeret genus, ergo includeret seipsum, sed nihil seipsum includere potest, ergo: secundò, generis non potest dari aliud genus, vel deberet admitti processus in infinitum, ergo. R. dist. ma. debet constare genere & differentia formalitè sumptis, seu secundò intentionalitè, nego ma. materialitè, seu primò intentionalitè sumptis concedo ma. vel distingue alitè ma. genere &

differentia essentialitè, nego ma. accidentalitè concedo ma. similiter dist. minori, nego consequentiam. Ad primam probationem minoris dist. ant. genus formalitè, includeret genus formalitè, nego ant. genus formalitè, includeret genus materialitè, concedo ant. & nego consequentiam, sicut enim homo includit rationem generis, non formalitè & essentialitè, sed materialitè tantum & accidentalitè, seu denominativè: quatenus scilicet includit rationem animalis, cui deinceps per operationem intellectus comparantis illud ad alia advenit ratio generis, sic etiam genus includit rationem praedicalitatis, cui deinde per operationem intellectus comparantis, advenit ratio generis; Ad secundam probationem. R. distinguendo similiter propositionem, primo Generi non potest advenire genus essentialitè concedo, accidentalitè nego, unde universale quod advenit quinque speciebus, non est essentialitè genus, sed accidentalitè, Nec hinc sequitur processus in infinitum, quia genus praedicalitè non quatenus genus, sed quatenus species respicit universale in communi tanquam suum genus in quo postea sistitur. Verumtamen

Urgetur. Illud universale quod genus respicit veluti species subiectibilis tanquam suum genus, est definibile, ergo per aliud genus, si per aliud, illud genus alterum erit iterum definibile, ergo dabitur processus in infinitum. R. Illud universale esse definibile per aliud genus materialitè, non tamen formalitè, sed formalitè definiitur per genus primum praedicalitè sub ratione secundae intentionis genericae, à qua veluti essentialitè tali dependent omnes naturae, sive reales, sive intentionales illius universalitatis capaces denominantur tales. Unde universale accidentalitè est genus, ad primum praedicalitè, non verò essentialitè universale, e contra paritè accidentalitè sub genere quatenus scilicet affectum est tali secundae intentione, hinc genus ut quid inferius est ad universale, ut modus verò potest esse superius.

DICO 2. Bene & essentialitè definiitur genus per datam supra secundam definitionem Porphyrii. Hæc est Scoti 15. q. univers. & suorum. Est etiam D. Augustini in Cathedra cap. 7. quod dammodo in terminis ferè clarior, nam dicit ibidem: *Genus igitur est quod secundum multa & differentia quid sit specie ostenditur atq; significatur ut est sola*, id est substantia, ubi per ly significatur ostendit praedicalitatem de pluribus, per ly ostenditur verò existentiam, vel existentiam naturae in speciebus, ita ut non modo genus secundò intentionalitè sumptum definiat, sed etiam primò; similia habet lib. 1. ad Bonifacium Papam, Probatur Conclusio: Quia illa est vera & essentialis definitio, quae constat verè genere & differentia, sed praedicta constat verè genere & differentia, ergo; probatur mi. quia illud est verum genus quod convenit cum pluribus secundum eandem rationem univocè, & secundum idem nomen, sed hoc habet, ergo. Probatur minor explicando omnes ejus partes, & in primis, Genus est, quod sit praedicalitè de pluribus, in quo convenit cum omnibus aliis universalibus, quae omnia sunt praedicalitè de pluribus, Et per hanc particulam distinguitur ab individuo, & ab omnibus aliis, quae universalia

IV. Secunda definitio est bona.

R non

non sunt: nec hoc impedit quò minus habeat ad huc rationem generis, quia ut notat Doctor I. d. 1. q. 2. sub litt. C. genus proximum potest distinguere & discernere ab omnibus iis quæ non continentur sub eodem genere cum definito, nam animal distinguit hominem à lapide hinc omnia predicabilia per predicari de pluribus ab omnibus individuis distingui possunt: Differentia verò locum habent omnes reliquæ particule, per quas genus distinguitur etiam ab aliis predicabilibus, Et in primis quidem per ly specie differentibus, distinguitur à secundo predicabili, scilicet specie: quæ predicatur solum de pluribus numero differentibus tantam, unde per hanc particulam designatur etiam quòd genus non dicat totam essentiam, sed tantum partem essentia: quia species habent diversas essentias totales; quare una totalis non potest de omnibus illis predicari, hinc malè dicit Averſa, per hoc distingui præcisè genus à specie, quòd genus de pluribus specie differentibus, species verò de pluribus numero tantum differentibus predicatur, Quòd autem malè dicat patet, nam tunc contra semetipsum plura universalia admittere deberet, & etiam contra communem quam quinque, quod & suæ & communi sententiæ adherendo dici nequaquam potest, & hoc probò sequi: Si ideò genus præcisè distingueretur à specie quòd illud de pluribus specie, hæc verò solum de pluribus numero differentibus predicatur, sequeretur quòd differentia generica verbi gratià sensitivum distingueretur à differentia infima verbi gratià rationali, quia illa de pluribus specie differentibus, hæc solum de pluribus numero differentibus predicatur, & tunc contra communem sententiam erunt plura universalia quam quinque; ergò non ex eo præcisè distinguitur genus à specie, quòd illud de pluribus specie, hæc verò de pluribus numero differentibus predicatur, sed etiam quia genus communicatur ut pars essentialis, species verò ut tota essentia, & per consequens genus predicatur incompletè, predicari autem incompletè, est predicatum non exprimere totam subjecti essentiam, verbi gratià homo est animal, & species predicatur completè, predicari verò completè est, quando predicatum exprimit totam subjecti essentiam ut Petrus est homo.

V.

Dices cum Pontio: Si ideò distinguitur genus à specie, quia species predicatur completè & genus incompletè, sequetur, quòd genus superius distinguitur à genere inferiori, sed hoc non est dicendum, ergò. prob. sequela ma. Quia genus superius est magis incompletum, quam genus inferius, nam genus superius dicit potentialitatem ad genera inferiora, verbi gratià substantia dicit potentialitatem ad substantiam tam corporalem, quam spiritualementem, corporalis autem non dicit potentialitatem nisi ad substantias solas corporeas. Hanc instantiam ut solvam prius notandum est, Genus aliud esse generalissimum, aliud subalternum, primum est supra quod non datur illud aliud genus, tale est substantia ut sic: supra quod non datur aliud genus commune omnibus, & solis substantiis: nam licet ens supra sit non convenit tamè solis substantiis, sed etiam accidentibus: aliud est genus subalternum, quod supra se habet aliud genus, & infra se plures species, de quibus est predicabile, hoc no-

tato R. negando sequelam ma. ad cuius probationem dico, per hoc quod genus supremum predicatur magis incompletè genere inferiori, non esse per hoc inter illa distinctione specificam, nam ut ajunt Philosophi, majus & minus in eadè linea non variant specie ut constat de magis & minus albo.

Per particulam ultimam in quid, distinguitur genus à reliquis tribus predicabilibus, quæ predicantur in quale nempe à differentia, proprio, & accidente, nam ultima duo predicantur absolute in quale accidentalitèr, differentia verò dicitur & predicatur in quale quid, quia dicit partè essentia: determinantis & per modum termini adjectivi: genus verò dicit essentiam per modum per se stantis & termini substantivi, & ideò absolute dicitur predicari in quid, nam esto differentia predicat essentiam, non tamen per modum per se stantis & termini qualitatis. Pro meliori ergò intelligentia, Nota predicari in quid esse ita predicari, ut per predicatum explicetur subjectum quid sit, sicut quando dicitur, ille est homo, illud est animal, quæ predicatio habet se per modum per se stantis, predicari verò in quale est, quando predicatum tendit ad explicandum subjectum, non quid sit, sed quale sit, unde predicari in quid per nomen relativum substantivum & significat per modum per se stantis, quale verò est nomen relativum adjectivum & significat per modum alteri adjectivum; quare ad questionem quid est responderetur nomine substantivo, ad questionem verò quale per nomen adjectivum.

Opponitur contra Conclusionem auctoritatem Aristotelis c. 4. de substantia, & 7. Met. t. 40. ubi dicit, *Substantia secundas predicari in quale quid, sed genera, sunt substantia secundas, ergò male dicitur quod genus predicatur in quid.* R. Aristotelem tantum velle substantias secundas non predicari de primis tanquam per se subsisterent realitèr distincta, ut posuit Plato, sed predicari in quale quid, prout sic predicari est idem, ac predicari per modum alicujus essentialitèr inclusi, & realitèr identitati; Deinde ut notant aliqui, Aristoteles non dixit illas predicari in quale quid, sed significare quale quid.

Instatur Aristoteles & Porphyrius etiam definiendo genus ita voluerunt definire, ut per illam distingueretur ab aliis predicabilibus, sed per predicari in quid non distinguitur à reliquis, ergò. prob. mi. quia non distinguitur à differentia, ergò; prob. ant. Quia idem Aristoteles 7. top. c. 2. & 1. post. 2. dicit differentiam predicari in quid, ergò non distinguitur à differentia, consequenter mala definitio, quandoquidem convenit alteri à definito. R. neg. mi. cum antecederet proba ad cuius probationem dico, Aristotelem in his & similibus locis intelligendum esse, quòd differentia predicatur in quid secundum rem, & non secundum modum, nam secundum modum predicatur in quale, Genus verò secundum rem & secundum modum predicatur in quid, ut ipse Aristoteles 5. Met. c. 28. insinuat dum ait: *Genus esse quid primum quod primum inest & quod est subjectum, differentiam verò se habere ut qualitatem ejus, hinc licet quoad rem sit pars essentia: quoad modum tamen predicatur in quale;* Ex quibus patet, malè tandem inferri definitionem malam esse, ut potè cum alteri à definito conveniat, cum revera non conveniat. Verum tamen ex ratione.

U.

Urgetur hæc ultima sequela: Convenit hæc definitio etiam enti, sed ens non est genus, secundum Aristotelem 3. Met. cap. 3. ergo mi. patet, prob. ma. quia ens prædicatur de pluribus specie differentibus in quid. R. igitur ens dupliciter sumi posse, semel prout est univocum ad entia, seu substantias, seu accidentia creata & limitata, & sic consideratum est genus, quia ipsi convenit definitio generis secundo modo, prout est univocum, vel analogum (de quo modo parum curo) ad Deum & creaturam, & sic non est genus, quia ipsi non competit definitio generis; nam genus debet esse prædicabile de pluribus specie differentibus, Deus autem non est species, sed essentialiter substantia individua & singularis, nullum verò genus constituitur immediate per ordinem ad singularia & res individuas; Item genus debet esse contrahibile per differentias, ens autem in Deo non est contrahibile per differentiam, quia Deus non constat genere & differentia. Deniq; omne universale debet esse genus finitum & limitatum, quandoquidem hic agitur de eo prout inferviunt ad prædicamenta, Pro Complem. ento quaest. nota, quòd licet hæc definitio sit essentialis, non esse tamè absolutam, sed mixtã, quia datur per ordinẽ ad aliquid aliud scilicet ad illa plura de quibus prædicari potest.

QUESTIO II.

Quid sit definitum in definitione generis.

Prima fronte quaestio hæc videtur ridicula, nam cum omnis definitio sit alicujus definiti, & supra cu Porphyrio genus definim, lepidè queritur quid nam sit definitum, non fecus ac si quis hominem definivisset, dicendo, homo est animal rationale, risum excitaret, querendo: quidnam sit definitum, verum hoc non modò longè à risu abest, sed etiam plures continet & complectitur difficultates, nam nomen concretum ut in proposito est genus, & quodlibet aliud universale postea definiendum (eodem enim est quaestio & ratio de genere, ac ceteris) dicit formam simul & subiectum, vel utrumq; ex æquo & in recto, vel unum coòtando aliud, scilicet, vel formam in recto, connotando subiectum in obliquo, aut è contra subiectum in recto, connotando formam, cum igitur genus importet generalitatẽ ut formam efficientẽ aliquam naturã, atq; ideo in concreto, & non in abstracto definitur, conveniunt omnes, nec definiuntur solam intentionẽ secundam, neq; nudã naturã capacẽ intentionis, sed vel utrumq; ex æquo, vel unum per ordinem ad aliud, excepto Barone, postquam qualignum qui contra communem dicit solam naturam definiuntur hic. Verum tamen contra eundẽ & omnes alios similis farinae & doctrinae.

Dico I. Definitum in definitione generis non est natura secundum se præcisè. Hæc est expressè Scoti q. 14. universalium ubi sic habet, Dicendum, quòd res hic nullo modo definiatur, quia quòd hic definitur convenit omnibus univocè rebus omnium generum, &c. contra Baronem ex quo patet, sicut & pluribus aliis hunc Authorem plurimum aberrare à scopo sibi proposito, qui fuit, & est, ut ex titulo operi præfixo, scotus defensio, scilicet non tam Scotum cum defendere, quàm novitati studere, cum verba Scoti sint clarissima naturam secundum se præcisè non definiunt. Probat

F. Amandi Hermann Logica.

itaq; Concl. tum autoritate Scoti, tum ratione, quam Scotus ipse insinuat, Hic definitur aliquid commune omnibus naturis, sed nulla datur natura communis omnibus generibus, ergò natura hic non definitur, ma. patet, minor prob. Quia nihil univocè habent genera realia, & ea sunt rationis, vel quasi rationis, ergò nulla datur natura communis univocè omnibus generibus.

Respondet Baro, distinguendo mi.

non datur natura communis determinata concedo, indeterminata & transcendens nego mi. Sed contra hanc responsonem primò facit, Quia Baro petit hic principium, nam ex communi sententia defendente quinarium numerum universalium ad universale requiritur, quòd sit quid determinatum, sed Baro tollere vult probabilitatem sententiarum afferentium plura, vel pauciora universalia quàm quinq; , ergò cum communi tenere debet ad universale requiri naturam derminatam, consequentèr petit principium distinguendo illam minorem, & pro distinctionis membro afferendo naturam transcendentem & determinatam. Contra 2. Ex communi sententia Ens solum est sic transcendens, ergò ens solum esset genus, consequentèr non darentur plura genera quàm unum, Quòd si quis pro Barone respondeat non dari nisi unum genus generalissimum, benè tamen plura subalterna: tunc Insurgo iterum Contra, illa genera subalterna non habent aliquam naturam communem univocè omnibus, ergò illa non essent genera. Contra 3. principalitèr, Illa natura qualiscunq; demum non spectaret ad Logicam, ergò definitio generis non est illius naturæ, patet consequentia, probatur aut. tum quia definire naturas rerum spectat ad alias scientias, tum quia Logica est de se principalitèr definire secundas intentiones, & non primas. Ad hoc respondet Baro hoc esse verum de naturis realibus, non verò intentionalibus, sed quis non videt Responsonem hanc concedere, quòd quaerimus, si enim ad Logicam non spectat definire naturas reales, ergò definitionis generis definitum non est natura secundum se præcisè, sed erit aliquid aliud, si verò est aliquid aliud, quomodo stat principale ipsius argumentum, scilicet quòd non intentio, sed natura prædicetur de pluribus specie differentibus, Quòd argumentum ut adhuc magis enervetur

Probat Conclufio secundò:

Prædicabilitas nec est de essentia naturæ communis primò intentionalitèr captae, neq; proprietates ejus, ergò natura hic non definitur definitione generis secundum se præcisè, consequentia patet, quia si prædicabilitas non est de essentia naturæ primò intentionalitèr sumpta, non poterit per prædicabilitatem definiuntur: probatur aut, quia prædicabilitas advenit naturæ jam essentialitèr completæ, ergò.

Dices contra Conclusionem:

Illud per se hic definitur quod per se prædicatur de pluribus specie differentibus, sed natura est quæ sic prædicatur, ergò per se hic definitur, ma. est certa, prob. mi. Animal verbi gratiã prædicatur essentialitèr de homine & bruto, & non secunda intentio, ergò. Confirm. quia Porphyrius explicans genº quòd definiat exemplificat in natura reali communi, scilicet in animali, dicens, ut ani-

III.

IV.

IV.

V.

mal predicatur de homine & bruto. R. dist. ma. quod predicatur predicacione essentiali signata concedo ma. quod predicatur predicacione exercita nego ma. & distincta similiter minori, nego consequentiam. Itaq; quod hic definitur debet posse predicari predicacione essentiali signata de pluribus specie differentibus, qualiter nature non convenit talis predicatio essentialis. Ad Confirmationem dico, Porphyrium ideo exemplificasse genus per animal, quia est fundamentum genericitatis, & quia in ipso exercetur quod per ly Genus signabatur, hinc patet, quod secundae intentioni essentialiter conveniat definitio generis, quia ex secunda intentione convenit generi predicari de pluribus predicacione signata.

VI.
Non aggregatum ex natura & secunda intentione.

DICO 2. *Definitum in definitione generis non est aggregatum ex natura & secunda intentione.* Haec est Scoti supra contra Ruvium, Murciam, Hurtadum, Amicum, & probatur. Conclusio tum autoritate, tum ratione Scoti q. 14. univ. *Nec etiam aggregatum per accidens, cuius non est definitio per Aristotelem 6. & 7. Met.* Id est, ut aliquid definitur definitione proprie dicta, debet esse ens per se, & non per accidens, sed illud aggregatum ex natura & secunda intentione non est ens per se, sed per accidens, ergo definiri non potest, ergo illud non erit definitum in definitione generis. Prob. Conclusio secunda, Quia illud hic definitur quod de pluribus predicatur & ad inferiora descendit, sed conflatum ex natura & secunda intentione non descendit ad inferiora, neq; de illis predicatur exercite, aut signate, quia predicatio exercita est propria primarum intentionum, signata secundarum, ergo nullo genere potest illud predicatum predicari de pluribus.

VII.

Dices. Relativa, anima, & plura alia quae dicunt respectum ad diversa definiiri possunt, ergo etiam poterit hoc aggregatum definiiri, prob. quia hoc aggregatum non dicit, seu non involuit plura in se quam relativa, anima. &c. plura alia quae per ordinem ad diversa definiuntur, ergo aq; poterit definiiri, cum non sit magis concretum accidentale quam illa. R. dist. ant. Relativa &c. plura concreta accidentaliter definiiri possunt, ita ut aq; primo significant formam & subjectum nego antecedens, prout unum dicit primario & alterum secundario concedo ant. & nego consequentiam. Itaq; aggregatum hoc, si utrumq; primario importat hac definitione definiiri non poterit, bene tamen si unum in recto, & alterum in obliquo; Quare nota Concretum accidentale dupliciter considerari posse, uno modo ut significat aq; primo subjectum & formam, & hoc proprie dicitur ens per accidens: alio modo ut non utrumq; ex aequo principaliter significat, sed unum primario & alterum secundario: & hoc dicitur ens connotativum, qualia sunt correlativa, & omnia illa quae definiuntur per ordinem ad aliud, quae definiiri possunt definitione essentiali & rigosora, sed non simpli & absoluta, sed mixta prout dixi in summulis, & sic se habet etiam in intentionibus secundis quare

VIII.
Sed secunda intentio connotans naturam.

DICO 3. *Definitum in definitione generis, est secunda intentio ut connotat naturam communem.* Haec

est Scoti supra saepe cit. & quamvis ibi dicat solam intentionem definiiri, subintelligendum tamen est cum ordine ad naturam communem, seu intentionem secundam primario & principaliter definiiri, Est etiam D. Thom. 1. d. 18. q. 1. a. 2. &c. Probatur, illud definitur in definitione generis, quod per illud concretum genus principaliter significatur, sed secunda intentio ut connotat naturam in illo concreto principaliter significatur, ergo. Confirmatur, Quia predicari de pluribus est principaliter intentionis, secundario vero, seu per accidens naturae, quia naturae est esse per se.

QUESTIO III.

An genus salvetur in unica specie, & species in unico individuo?

Quaestio haec procedit tam de universali metaphysico quam logico, non procedit tamen in eo sensu quo genus & species dicuntur aliqua tota actualia, scilicet quantum ad praedicata sua intrinseca & essentialia: nam sic certum est quod tam genus, quam species in unico inferiori salvari possit, quia secundum suam essentialitatem totam communicantur cuilibet suo inferiori, sic tota ratio animalitatis est in specie humana, & tota ratio naturae humanae in Petro, nam destructis omnibus omnino animalibus, & solo existente homine adhuc homo esset animal, & destructis omnibus individuis, & solo remanente Petro: adhuc Petrus esset animal rationale; Est ergo difficultas de genere & specie in quantum dicunt aliqua tota potentialia, ita ut sensus sit an ad conservandam totalitatem suam potentialem secundum statum ei connaturaliter debitum genus exigat plures species, & species plura individua. In qua materia triplex est sententia: Prima est Celestini asserentis

disp. 5. Log. sect. 2. Genus tam secundum metaphysicam considerationem, quam secundum logicam in una specie, & speciem in uno individuo salvari posse. Secunda diametraliter opposita requirit quod genus plures species, & species plura individua necessarii requiratur, quae non modo possibiliter, sed etiam actu existant. Ita Boethius, Alexander, D. Thomas, Fonseca, Tolemus, & plures alii: Tertia tandem sententia mitior est, media requirit ad salvandam universalitatem generis plures species, & speciei plura individua non quidem actu existentia, sed saltem possibiliter; Et haec est communior Scottiarum, Eamq; tenet Ruvius, Oviedo, contro. 4. log. punct. 3. Hurtadus, Blancus, & plures alii, nec dissentit Baro licet forte vellet & affectate casibus duobus propositis desideret, attamen re ipsa cum ceteris Scottis coincidit, Quare ad quaestionem

DICO 1. *Genus & species secundum logicam considerationem requirunt plura inferiora, licet non actu existentia a parte rei extra causas posita, requirunt tamen plura objective in intellectu, ita scilicet, ut licet plura actu non existant, sint tamen possibiliter.* Haec est Scoti quaest. 18. univ. ut ipsum citant Maltrius & Bellutus, ubi in fine dicit: Genus actu multas species requirere per intellectum apprehensas, ubi cum de universali loqui explicant Mauritius & Bargius. Prob. Concl. quoad 1. p. scilicet quod non sit necessarium ut inferiora sint a parte

I.
Quaestio est de utroq; universalibus.

Triplex est sententia.

II.
Debet ad minus esse plura possibiliter.

à parte rei actu existentia, Quia si requireretur plura inferiora actu existentia sequeretur naturam Solis, Lunar, phœnicis & non posse fundare universalitatem Logicam, sed hæc secundum communem possunt fundare universalitatem Logicam, ergo non requiritur ut inferiora sint à parte rei actu existentia, probatur mi quia adhuc considerari possunt prout sunt indifferentia ad hoc & illud individuum, ergo. Probatur ergo Conclusio etiam quoad alteram partem. Quia genus & species ut à Logico considerantur formaliter, dicunt respectum ad plura, ergo non possunt salvari in unico inferiori quomodo cunq; , sed requiritur ut ad minus in intellectu represententur plura illa possibilia, ant. patet, consequentia probatur, Quia nihil potest salvari sine sua ratione formali & essentiali, ergo si genus & species Logicè respiciant plura essentialiter, non poterunt subsistere sine illis pluribus, id est nisi illa plura sint possibilia. Confirmatur. Quia universale Logicum fit per actum intellectus comparativum, sed talem actum comparativum non potest habere nisi respiciendo plura, ergo.

Arguitur Contra Conclusionem pro sententia Prima. Ad hoc ut aliquid sit genus & universale Logicum requiritur & sufficit, ut sit unum in multis, de iisq; possit predicari veluti pars materialis eorum, sed hoc genus haberet licet implicaret omnes alias in una specie sub qua continerentur plura individua actualia vel possibilia, ergo illi nihil deficeret ad universalitatem, seu rationem generis Logicam, ma. patet: probatur minor, quia sola esset species humana adiuic animalitas non diceret totam essentiam hominis, sed partem tantum materialem, deinde etiam esset unum in multis illis individuis veluti pars materialis & incompleta, ergo. R. distinguendo ma. Ad hoc ut aliquid sit universale requiritur & sufficit &c. ut sit unum in multis, de iisq; possit predicari quomodo cunq; , nego ma. ut sit unum in multis de iisq; possit predicari non modo ut pars materialis tantum, sed etiam ut pars contrahibilis & indifferens ad alias species, concedo ma. & nego mi. quia si nullum animal esset possibile præter hominem cum tunc non magis late pateret animal quam homo, & non minus per animalitatem quam per rationalitatem distingueretur Petrus ab individuis aliarum specierum, hinc implicat quod data illa hypothese prædicaretur incompletè & per modum partis materialis, quare nego etiam probationis ejusdem mi. ant. Quia cum ex hypothese animal non esset possibile in alia specie præter humanam, qui diceret animal, diceret etiam rationale saltem implicite & concomitantè ob mutuam connexionem quæ tunc esset inter animal & rationale, neq; enim ad faciendam prædicationem completam semper est necessarium exprimere quemcunq; gradum essentia, nam cum dicimus homo est animal rationale hæc est prædicatio completa, & tamen implicite solum explicantur gradus superioris viventis corporis &c.

Instatur; Licet data hypothese animal non possit reperiri extra humanam speciem,

adhuc tamen dicendo homo est animal præscinderet à rationali, & ut sic præcisum nõ diceret totam hominis essentiam, ergo esset prædicatio generica. R. quod tunc non daretur talis præcisio, nam quod nunc datur ratio est, quia inter animalitatem & rationalitatem reperitur distinctio formalis, in casu autem isto idem esset principium sentiendi & discurrendi, & cum tunc nulla foret distinctio, nulla quoque esset præcisio: cum omnis præcisio fundetur supra distinctionem. Quod si tibi hæc responsio non sapit. Responde ut supra, scilicet tunc adhuc futuram prædicationem completam, quia qui diceret hominem esse animal virtualitè, etiam & implicite ac concomitantè diceret eum esse rationalem. Imò si adhuc concederes quod prædicatio illa esset incompleta, in nullo peccares: nam exinde non liceret tamen inferri, quod quoq; esset generica, quia non esset per modum partis materialis, quod significat esse contrahibilem per plures differentias essentielles.

Urgetur; Saltem in hoc casu quo videlicet daretur aliquod gen^o, verbi gratià animal, & sub eo darentur plures species, vel quasi species, quæ tamen ultra non essent communicabiles, exempli causâ præter Petrum & Bucccephalum atq; Conam, Coridon sub natura humana aliud non esse possibile individuum, quàm Petrum, sub natura equi alium non esse quàm Bucccephalum, & sub natura canis alium possibilem haud esse quàm hunc Coridon, in hoc, inquam, casu animal habebit se respectu generis, respectu hominis, equi & canis, quia tunc prædicabitur per modum partis essentialis determinabilis & nullibi dicer totam essentiam explicitè, vel implicite, ergo saltem in hoc sensu natura generica non requireret plures species, sed poterit sufficientè in illis individuis conservari. Ad hanc instantiam variè respondent Authores, nam Pontius concedit in tali casu sine multiplicatione specierum salvari posse rationem generis ut distinguitur à cæteris prædicabilibus, Averfa è contra negat, ratione dans, quia de essentia generis est, ut sit in pluribus speciebus; in casu autem non esset nisi in pluribus individuis, & consequentè species, verum hæc ratio non concludit: quia supponitur quod plus differant quàm numero, species autem plura solo numero distincta requirit: & quamvis Baro defensare teatet, quod tunc non plus differrent quàm numero. R. tamen cum Mastrio & Belluto, Argumentum ex hoc casu animal habiturum rationem generis, in quantum esset prædicabile de pluribus Individuis distinctæ rationis essentialis, seu essentialitè differentibus per modum partis materialis; Ex alia verò parte Casum illum esse implicatoriū, quia si illa individua sunt distinctæ rationis essentialis, seu essentialitè differunt, & plusquam numero, ergo differunt specie & sunt in diversis speciebus, quæcunq; enim differunt essentialitè, differunt etiam specie, unde in eo casu data hypothese dicendum esset, quod unumquodq; illorum individuorum propriam constitueret speciem, quemadmodum de individuis angelicis dicere solent Thomista.

Dico 2. Genus & species secundum Metaphysicam considerationem.

R 3

IV.

Etiam secundum Metaphysicam considerationem.

ficam considerationem in quantum fundamentum sunt universalis Logici, genus plures species, & species plura requirit individua, non quidem actu existentia, saltem possibilia. Hæc Conclusio colligitur ex Doctore supra cit. estq; communis Authorum sententiæ tertiæ. Probatur Conclusio primò de genere scilicet requiri plures species saltem possibiles.

Quia genus in tantum est pars materialis speciei modo, quia ad plures species est contrahibile, ergò si una species esset tantum possibilis, non posset constitui eius pars materialis, probatur ant. quia si genus non esset communius specie quam constituit, & differentia quæ contrahitur, non posset dici verè contrahi & coartari per differentiam, quia non esset majoris amplitudinis quam differentia, neq; esset ratio cur species constituta cum aliis speciebus conveniret, sed potius spectaret ad ultimum distinctivum illius naturæ, quia illud spectat ad ultimum constitutivum alicujus naturæ, quod ei soli convenit, & consequenter non erit pars potentialis illius speciei. Probatur Conclusio quoad eandem partem de genere & specie simul, Quia ut aliqua natura sit universalis Metaphysicè, debet esse capax universalitatis Logicæ, sed natura generica quæ unam solam speciem habet, & specifica quæ unum solum individuum possibile, non potest esse universalis Logicè, ergò nec Metaphysicè. Confirmatur ex definitione universalis Metaphysici, quod debet esse unum in multis saltem remotè, sicut universale Logicum est unum aptum esse in multis proximè, ergò. Probatur Conclusio quoad alteram partem, scilicet non requiri, ut illa plura actu existant; Quia universalitas generis Metaphysica non consistit in hoc quòd habeat plures partes subjectivas, in quibus actu existat, sed tantum in quibus possit in esse, ergò cum universalitas consistat in sola relatione aptitudinali, frustra requiritur actualis, & consequenter non requiruntur plures species, vel plura individua actu existentia.

V. **Opponitur Contra Conclus.**
Opponitur & solvitur Aristoteles.

Authoritas Aristotelis multis in locis in quibus docet quod genus debeat habere plures differentias, & etiam habeat actu consequenter etiam plures species ut 1. Top. cap. 3. 3. Met. t. 10. & 7. Met. 42. & 10. Met. 14. & alibi sæpè. R. adhas & similes plures auctoritates genus respicere plures species possibiles, non verò actu existentes, quòd si verò requirit species actu existentes in aliquibus locis tunc dicendum est eum loqui de genere Logico quod actu requirit plures species in existentia objectiva; vel dicito eum loqui prout nunc & defecto contingit secundum naturalem rerum exigentiam, non verò quòd absolute non possit salvari ratio generis sine pluribus speciebus actu existentibus. Verumtamen in contra

VI. **Arguitur:** Etiam ex ratione, Nullum genus concipi potest veluti contrahibile per unam tantum differentiam, ergò actu requiruntur plures, probatur ant. si posset concipi ut contrahibilis per unam differentiam tantum, non conciperetur ut divisibilis per plures, sed genus debet concipi ut per plures divisibilis, ergò nõ potest concipi ut contrahibilis per unam

differentiam tantum, consequenter requiruntur plures actu existentes. R. concessio ant. distinguendo consequens requiruntur actu plures nego consequentiã, requiruntur plures possibiles concedo consequentiã neq; argumentum alterum plus probat quàm quòd plures possibiles requirantur non verò actuales.

Instatur; Existente uno contrario, necesse est ut alterum quoq; existat, sed differentia sunt sibi contraria, ergò existente una contrahente, genus necesse est quoq; ut altera etiam actu existat, ma. patet ex Arist. 2. Cœli. 18. R. dist. ma. Existente uno contrario necesse est etiam existere alterum propriè dicto; concedo ma. prout contrarium sumitur pro quacunq; oppositione nego ma. & ni. quia differentia non sunt sibi propriè contraria, sed potius privativè opponuntur, in quantum scilicet una semper est perfectior altera, nec aliud intendit Aristoteles citatus ut notat Averfã.

Urgetur: Differentia cum qua genus constituit unam speciem distinguit actu illud ab omnibus aliis speciebus, sed sic differre & distinguere non potest facere nisi illæ aliæ actu existant, ergò actu requiruntur plures. R. negando mi. quia differentia distinguit illam speciem constitutam non modò ab actu existentibus, verum etiam à possibilibus. Quòd si quis replicaret adhuc, quòd genus dicat potentiam naturalem ad plures species quæ frustrari non debet, alioquin superflua esset & inanis, nil proficeret, nam nimium probaret, nam sicut genus dicit potentias ad plures, & ad species syncategorimaticè infinitas, ita sequeretur quòd deberet actu infinitas.

QUÆSTIO IV.

An habeat sub se genus individua & quomodo de illis prædicetur?

Apud omnes certissimum est, genus de individuis prædicari, verè enim dicitur Petrus est animal, Paulus est animal, & ideò Porphyrius genus definiens dixit, genus prædicari de pluribus specie differentibus, insinuare volens non solum prædicari de speciebus, sed etiam individuis, nam non solum homo & brutum specie differunt, sed etiam Petrus & Bucccephalus; Sensus igitur quæstionis quoad primum dubium est, an mediã tantum prædicetur de illis, id est, mediã specie: quo sensu dicimus quod Petrus sit animal, quia est homo, an verò etiam aliquando prædicari possit immediã? Circa quod dubium duplex est sententia: Prima dicit genus non prædicari de individuis immediã, id est, nullo alio mediã, sed mediã, videlicet mediã specie, ita ut immediã referatur ad speciem, & hac mediã ad individuum. Ita Albertus tract. 4. de Prædicabilibus cap. 1. Scotus. q. 17. Univers. Connimb. q. 1. de Specie Toletus q. un. Javellus tract. de Prædicab. Joan. à S. Thoma & multi alii, imò & ipse Porphyrius cap. de specie sic docuisse videtur. Secunda sententia docet posse genus prædicari non solum mediã, sed etiam immediã, verbi gratiã dicendo non solum Petrus est animal,

animal, sed etiam hoc animal est animal, & ita sentiunt omnes quotquot individua generica admittunt, ita plurimi Recentiores Ruvius cap. de specie q. 5. Oviedo controv. 4. Log. puncto 4. Hurtadus, Sanchez, Arriaga, D. Thomas, Scotus 1. d. 3. q. 6. & clarissime in 4. d. 8. & alii quam plures, unde pro clariori intelligentia.

Notandum Individua dupliciter considerari posse, primo ut sunt a parte rei, verbi gratia Petrus, Paulus, Bucccephalus &c. & talia individua vocantur individua specifica, & sic verum est nullum tale individuum immediate sub genere contineri, quia omne tale continetur immediate sub aliqua specie, & mediante illa specie sub genere. Secundo modo individua considerari possunt non prout sunt a parte rei, sed prout ab intellectu concipiuntur, verbi gratia si a longe videamus venire aliquod animal, & non possumus discernere an homo, sit an bos? hoc individuum vocabitur incompletum & genericum, incompletum quidem, quia non attingitur secundum totam essentiam, quam habet a parte rei; genericum vero, quia immediate participat naturam genericam: immediate enim de tali individuo est verum dicere, hoc animal est animal, hæc autem individua generica debere admitti expressè docet Scotus (non quidem a parte rei sed apud intellectum in adæquate concipientem) cum Avinceana, Varrone Magistro suo, hoc prænotato hisq; præmissis pro resolutione primi dubii.

Dico I. Genus predicatur de individuo specifico & completo mediate, de genericis vero & incompleto immediate. Hæc Conclusio colligitur ex Scoto citato, eamq; tenent Authores secundæ sententiæ contra omnes eos qui individua generica dari negant;

Probatur Conclusio primo ratione a Scoto allata ex Varrone, Quando enim de aliqua re ignoramus quid sit, distinctè & in particulari querimus, quid est hoc? sed tunc ly hoc non supponit pro aliquo singulari speciei infimæ, ut hoc ligno, vel hoc lapide, quia tunc non ignoraretur quid sit illud quod per tale nomen queritur, quia idem non supponitur & queritur, supponit ergo pro singulari entis & querit in speciali quid illud sit, unde data responsione quod est lignum vel lapis statim quietat intellectus.

Probatur Conclusio specialiter secundo quoad 1. p. Illud predicatur mediate de aliquo, quod cognoscitur illi convenire mediante tertio, sed genus cognoscitur convenire individuis mediante tertio, ergo, ma. est certa: probatur minor; Ideo in hac propositione: verbi gratia Petrus est animal, ly Animal affirmatur de Petro, quia prius cognoscitur esse in homine, ergo genus mediate tantum predicatur de individuis completis.

Dices; Impossibile est essentiam rei competere mediante alio, sed animal rationale est essentia Petri, ergo. R. negando mi. animal enim & rationale sunt de essentia speciei, & sic secundario tantum conveniunt individuis, quia talia nullam essentiam propriè habent, præter species.

Probatur Conclusio quoad alteram partem; Quia hæc prædicationes sunt veræ, hoc animal est animal, hoc vivens est vivens, in quibus subiectum significat naturam singularizatam, prædicatum verò naturam universalem, sed inter naturam in communi sumptam & sumptam in singulari nullum potest dari medium, ergo genus immediate predicatur de individuis completis, probatur ma. quia dum video animal a longe ex certo aliquo motu vel signo, non cognoscendo cuius sit speciei, tunc non potest de illo in veritate prædicare aliud, quam rationem communem animalis, ergo illæ sunt veræ prædicationes, & licet inter illas prædicationes mediet aliquid prout individua sunt a parte rei, non mediat tamen aliquid prout in casu illo a cognoscente imperfectè concipiuntur.

Confirmatur Conclusio. Illud predicatur immediate de aliquo, quod non cognoscitur illi convenire mediante cognitione alicujus tertii, sed inter cognitionem individui adæquate & completè cogniti & cognitionem naturæ genericæ mediat cognitio speciei, quæ non mediat inter cognitionem individui in adæquate concepti, & cognitionem naturæ genericæ, ergo genus predicatur mediante specie de individuo completo, & immediate de individuo incompletè concepto.

Opponitur Contra Conclusio. V. Opponitur & sibiur. Aristoteles.
 Autoritas Scoti pro prima opinione citati, ubi ait genus de individuis predicari mediate, ergo malè dicitur quod predicatur de aliquibus immediate, cum universaliter loquatur, adeoq; universaliter sit accipiendus; sed Responsio est facilis, nam Scotus loquitur de individuis specificis & completis, de quibus dicit quod genus mediate predicatur. quando verò agit de incompletis, contrarium omnino sentit, unde Scotus tam unum quam alterum asserit, sed non secundum eadem & respectu ejusdem.

Arguitur Etiam ex ratione contra secundam p. Genus ita predicatur de inferioribus prout sunt disposita in serie, & linea prædicamentali, sed in linea prædicamentali inter genus & individuum mediat species, ergo genus etiam non predicatur de individuis nisi mediante specie. R. dist. ma. si illa inferiora sunt distinctè & completè cognita, concedo ma. si sunt confusè & incomplete cognita, nego ma. & concessa mi. distingo similiter consequens: Ergo genus etiam non predicatur de individuis nisi mediante specie, de individuis completè cognitis, concedo consequentiam, de individuis incompletè cognitis nego consequentiam. Sed

Instatur Non potest fieri transitus ab extremo ad extremum nisi transeundo per medium, sed genus & individua sunt extrema & species est medium, ergo, genus non potest predicari de individuo nisi prius predicetur de specie. R. dist. ma. si illa extrema sunt mediata transeat major, si sunt immediata nego ma. similiter dist. mi. genus & individuum completum concedo mi. incompletum nego mi. & pariter distincto consequente negatur consequentia, Genus enim & individuum in illo casu sunt gradus

gradus immediati, adeoq; non est opus ut transeat per medium.

Urgetur; Genus, verbi gratiâ Animal non multiplicatur nisi per rationale, ergò illud animal non datur nisi in quantum datur hic equus, hic homo, sed, subsumo, in tantum & eo modo aliquid prædicatur, quo datur, ergò quandoquidem hoc animal non datur nisi in quantum datur hic equus, hic homo, nec etiam prædicatur nisi mediante hoc equo & hoc homine & consequenter, mediante specie. **Confirmatur;** Quia dicere hoc animal est animal, est idem ac Petrus est animal, quia articulus hoc determinat singulare existens, ergò illud animal erit aliquod singulare completum & consequenter genus de eo immediate prædicari non poterit. **R.** Concessio antecedente distinguendo consequens, ergò hoc animal non datur, nisi in quantum datur hic equus, hic homo à parte rei concedo consequentiam, non datur per intellectum nostrum inadæquatè & incompletè concipientem, nego consequentiam, similiter distinguendo subsumptum dico, hoc animal in tantum & eo modo prædicatur, prout per intellectum nostrum concipientem representatur, & quia representatur sine specie intermedia, sine media specie etiam prædicatur. Ad Confirmationè **R.** negando ant. cuius rationem distinguo, articulus hoc determinat singulare entis concedo, singulare speciei infimæ nego, unde licet articulus hoc demonstrat singulare speciei infimæ, in quantum singulare alicuius universalis non potest esse in rerum natura, nisi in singulari, attamen non determinat singulare infimæ speciei clarè, distinctè, & adæquatè, sed confusè, hinc non sequitur quin intellectus concipere possit rationem magis universalem cum individuo non conceptis gradibus intermediis, quamvis nullum singulare à parte rei dari possit quòd non esset infimæ speciei.

VII.
Dubium autem est an tunc genus habeat rationem generis?

Alterum dubium in questione hac resolvendum est, Supposito quod genus prædicari possit tam de individuis completis ut Petrus est animal, quam incompletis, ut hoc animal est animal, de his immediate de illis verò mediante specie; An in his prædicationibus genus tunc fertur universalitatem generis, vel potius induat universalitatem speciei? Circa quam materiam triplex est sententia, prima dicit, quando genus prædicatur de individuis, sive completis, sive incompletis, prædicari per modum generis: quia esto prædicatur de individuis ejusdem speciei, adhuc tamen aptum natum est prædicari de individuis alterius speciei ita Hurtadus & alii. Secunda sententia dicit, quando genus prædicatur de individuis, non habere amplius rationem generis, nec ullius ex aliis quatuor prædicabilibus, sed constituere aliam speciem universalem innominatam. Ita Pontius d. 4. n. 65. & Lovaniensès cap. de genere, quæ opinio sufficienter refutata manet per hoc quòd entia sine necessitate multiplicet. Tertia deniq; sententia dicit, genus quando prædicatur de individuis completis, prædicari per modum generis, quando verò de individuis incompletis, prædicari per modum speciei, ita Ruvius,

Complutenses; Arriaga, Mastrius & Bellutus disp. 5. Log. q. 1. art. 3. n. 39. Cum quibus etiam

Dico 2. Genus comparatum ad individua completa, sive ejusdem, sive diversæ speciei semper prædicatur per modum generis; comparatum verò ad individua incompleta prædicatur per modum speciei. Ita Authores pro tertia sententia citati & Probatur 1. p. Genus est quod prædicatur actu vel saltem potentiâ de pluribus diversæ speciei incompletè, sed sic prædicatur de individuis completis, ergò de illis prædicatur per modum generis, ma. patet: minor probatur: Illud prædicatur incompletè quod non dicit totam essentiam subjecti, sed animal verbi gratiâ in hac propositione Petrus est animal, non dicit totam essentiam subjecti, quia non dicit humanitatem, ergò.

Confirmatur primò: Ex dictis genus prædicatur mediâtè de individuis completis, ergò per modum generis & incompletè, hoc enim manifestum signum est, prædicari mediâtè, esse prædicari partem essentiæ & non totam essentiam.

Confirmatur secundò: Quando prædico hominem de Petro adhuc est prædicatio speciei, ergò quando prædico animal de hoc adhuc erit prædicatio generis, nec obstat quòd tunc ly homo, & ly animal determinantur ad individuum unum ex vi actualis prædicationis, quia manent adhuc apta nata prædicari de pluribus & animal quidem specie differentibus.

Probatur etiam secunda pars: Ideò prædicatur genus de individuis completis juxta dicta, per modum generis, quia prædicatur mediâtè, id est, incompletè, ergò cum de individuis incompletis prædicetur immediâtè, id est, completè, prædicabitur per modum speciei. **Confirmatur;** Ideò illa prædicatio Petrus est homo est speciei, quia prædicatum dicit totam essentiam subjecti, ergò etiam ista erit prædicatio speciei dicendo, hoc animal est animal, quia dicit totam essentiam subjecti. Nec obstat quòd ly hoc animal dicat in confuso etiam differentiam specificam, quia ad distinguenda prædicabilia non attenditur prædicatum & subjectum prout sunt in re, sed ut concipiuntur à nobis, alioquin genus non distingueretur à specie & differentia, cum species genus includat, quòd tamen nullus dicit: ergò.

Arguitur In contra Cum Hurtado? Quando quis videt quatuor individua animalis, duos scilicet homines, duos equos: & explicitè cognoscit ea esse animalia, non tamen scit qualia, tunc ab illis potest abstrahere unam rationem universalem de illis prædicabilem, sed illa ratio est generica, quia convenit pluribus specie differentibus, ergò de illis individuis incompletis genus prædicatur per modum generis & non per modum speciei, **R.** concedendo ma. & negando mi: nam illa ratio universalis est specifica, quia esto sit prædicabilis de pluribus specie differentibus, quia tunc cognoscens illa distinctè non percipit & concipit, nisi tanquam numero different, de illis prædicabitur per modum speciei & non per modum generis,

generis, nam ut supra dixi ad distinguenda praedicabilia non attenditur praedicatum & subiectum ut sunt in re, sed ut concipiuntur a nobis cum fundamento tamen. Sed

Instatur; Ratio specifica convenit solis individuis eiusdem speciei, sed hic non essent individua eiusdem speciei ergo non posset esse hic ratio specifica, ma. patet sicut & minor ex suppositione scilicet, qua supponitur quod illa quatuor individua duo sint homines, & duo equi & distinguendo mi. concessa ma. In casu non essent individua eiusdem speciei considerando illa secundum statum existentiae realis concedo mi. consideranda illa ut a vidente percipiuntur nego mi. Itaque quia videns illa quatuor individua non percipit differentiam eorum, hinc in eis concepta solo numero differunt sub genere animalis quod tamen in ordine ad illa ut sic cognita induit modum speciei, quia respicit illa ut solo numero differetia, quod est proprium speciei.

Urgetur; hinc sequeretur illa individua non posse nec debere dici generica sed specifica, sequela est falsa, ergo & illud unde sequitur; prob. seq. Quia ideo dicuntur individua generica, quia genus de illis praedicatur per modum generis, ergo si non praedicatur de his per modum generis sequetur non esse individua generica sed specifica. R. negando sequelam ma. cum ant. probationis Quia hoc animal & illud animal, non dicuntur individua generica, quia de illis praedicatur gen^o per modum generis, quia plane ex hoc capite specifica dici deberent, sed dicuntur generica & non specifica, quia ex consuetudine loquendi modo illa dicuntur individua specifica, quae genus participant mediante specie, quia vero ista participant genus immediate generica dici consueverunt. Quod si dicas & urgeas dicendo haec praedicatio hoc ens est ens non potest esse specifica etiam in illo dato sensu, quia species debet habere supra se gen^o, ens autem non habet supra se gen^o ergo non erit specifica sed generica. R. negando assumptum, ad rationem pro probatione positam, specie subiectibilem debere habere supra se gen^o, non vero praedicabilem unde illa praedicatio ens est ens est specifica, non tamen speciei subiectibilis, sed praedicabilis, quid autem sit species subiectibilis & praedicabilis dicat disputatio ne sequente, pro fine disputationis huius sit adhuc.

QUESTIO V.

Quae est Miscellanea expediens nonnulla restantia de genere dubia.

Primum dubium in hac quaestione resolvendum occurrit, Quomodo scilicet conveniant, vel differant Genus supremum, seu generalissimum & infimum Quia videntur differre specie prout affirmat Aversa; vel si specie non differant sequetur neque genus infimum & speciem differre specie, & sic habebimus tantum quatuor species praedicabilem, contra Porphyrium & communem, quod probatur: Quia genus generalissimum potest praedicari de pluribus differentibus genere, verbi gratia de animali & planta ac angelo quae differunt genere, genus autem ultimum verbi gratia animal tantum potest praedicari de pluribus differentibus specie & quidem specie a thoma vel ultima, verbi gratia animal de homine & brutum ponendo quod brutum sit species infima, vel saltem brutum de equo & asino, sed non est major ratio diversificandi speciem.

F. Amandi Hermann Logica.

cie universalis quando unum praedicatur de pluribus differentibus specie, & aliud differentibus numero tantum, quam quod unum praedicatur de pluribus differentibus genere sicut praedicatur genus generalissimum & aliud de differentibus specie tantum, sicut praedicatur genus ultimum; sed illa praedicabilia quae praedicantur de pluribus specie differentibus, & illa quae praedicantur de pluribus numero differentibus tantum constituunt duas species praedicabilem, ergo etiam illa quae praedicantur de pluribus differentibus genere & differentibus specie tantum duas constituunt species, & sic sex erunt praedicabilia, aut si non constituunt, ergo erunt tantum quatuor, quorum utrumque videtur esse inconveniens. Verumtamen R. 1. Argumentum nihil facere singulariter contra me, imo doctrinam a me supra traditam magis confirmat, videlicet stando praecise rationibus posse defendi dari plura, vel pauciora universalis quam quinque, quod si quis communi adherere, nollet libenter concedere; At inhaerendo communi sententiae. R. 2. Genus & speciem praecise differre in eo quod unum praedicatur complete scilicet species, aliud incomplete nempe gen^o, & hoc loquendo de quocumque genere, seu supremo, seu medio, vel infimo; quod autem illa plura de quibus praedicatur genus supremum genere differant est merè impertinens ad rationem generis praecise, cui ex suo conceptu adequato sufficit praedicari de pluribus specie differentibus in quid incomplete, sicut est merè per accidens quinto praedicabili, quod sit gradus genericus verbi gratia color, vel specificus verbi gratia albedo unde ex hoc discursu tantum habetur gen^o primum universale posse subvidi in genus supremum, infimum & medium, quorum primum petit nullum habere gen^o supra se, secundum habere supra se & infra se, tertium habere super se, & nullum habere infra se; & hoc non quia generica sunt praecise, sed quia talia genera. Per haec sufficienter patet solutio dubii positi, sed est

Secundum dubium Est; an species

fit correlativum generis adequatum? Supponit dubium speciei esse correlativum generis, ut etiam infra clarius patebit, difficultas tamen est an sola species sit correlativum? vel an etiam sint individua eius correlativa ita, si per impossibile destructa specie conservaretur individuum, vel e contra destructo individuo conservaretur species, an tunc inquam conservaretur ratio generis ad hoc? R. tam speciem quam individuum esse generis correlativum, quamvis diverso modo, nam immediatum eius correlativum est species, mediatum, individuum completum, quando vero non cognoscitur ut individuum completum, sed veluti incompletum, tunc est quoque immediatum generis correlativum, Non est tamen tale correlativum individuum, ut si per impossibile destrueretur species in individuo posset conservari gen^o, prout est a Porphyrio definitum, quia illud ut dixi si non actu, saltem aptitudine petit essentialiter praedicari de pluribus specie differentibus, licet bene conservaretur gen^o prout consideretur eius quidditativa ratio praecisa in quantum etiam est per haec haecceitate & hoc individuum contrahibile. Quod si quis ulterius dubitas queraat an gen^o unica relatione referatur ad species & ad individua? R. cum Maffrio si intellectus gen^o eodem actu praedicet de specie & individua, esse unicam relationem, secus autem si hoc fiat diversis actibus;

II. Tam species quam individua sunt generis correlativa.

S Et

Et quamvis hæc responsio bona sit, videtur tamen mihi melius responderi dicendo duplicem esse relationem, unam immediatam ad speciem, alteram mediatam ad individua.

III.

Quomodo genus dicitur correspondere materiae & differentiæ formæ.

Dubium 3. Utrum proprie dicatur genus correspondere materiae, & differentiæ formæ? R. gen^o materiae & differentiæ formæ respondere, non per identitatem naturæ, quasi gen^o idem sit ac materia, differentiæ idem ac forma, sed proportionem & similitudinem, quia genus in multis materiæ imitatur, & differentiæ formæ. Quod autem gen^o non sit proprie & identitate materiae & differentiæ forma, patet, quia multa constant genere & differentiæ v.g. angeli qui tamen non constant materiae & forma, ergo gen^o non est materiae & differentiæ forma per identitatem naturæ: Deinde omnium subalternarum est eadem materia, sed non est idem genus, ergo major patebit ex libris Physicorum, minor patet etiam, nam genera lapidum, herbarum, animalium sunt diversa. Quod autem gen^o in multis imitetur materiæ, & differentiæ formam probatur: Quia sicut materia est perfectibilis per formam, ita genus per differentiæ, & sicut forma est perfectiva materiæ, ita, differentiæ generis suo modo; Item sicut materia est potentialis ad formam, ita genus ad differentiæ, & sicut forma actualitatem materiæ, ita differentiæ gen^o, & quemadmodum materia est indifferens ad multas formas recipiendas, ita etiam

genus est indifferens ad multas species, unde frequentè Philosophus materiam genus appellat, & contra genus materiam, imò ex hinc universalitèr dicitur genus contrahi per differentiã ad aliquã certã, determinatãq; speciẽ veluti pars materialis, hinc etiã vulgatũ in Scholis versatur dictũ; Genus sumitur a materia, differentiã a forma.

Dubium 4. Unde sumatur distinctio generis & differentiæ?

Ad quod R. Genus desumi posse ab effectu, vel operatione magis comuni, & differentiã ab operatione minus comuni, sic quia videmus sensationem esse operationẽ communẽ homini & bruto, colligimus in homine & bruto dari principium formale talis sensationis ipsi communi, & quia videmus quòd homo discit, quæ operatio nõ est tam communis quàm sensatio, colligim^o per discursũ hominẽ differre à bruto.

Dubium 5. est. An genus prædicetur ut totum, vel ut pars?

R. genus prædicari de suis inferioribus ut pars actualis, & totum potentiale.

Probatur 1. p.

Quia genus ingreditur constitutionẽ totius inferioris verbi gratiã hominis, ergo prædicatur de ipso ut pars actualis.

Prob. 2. p.

Quia ad hoc ut aliquid prædicetur per modum totius de suis potentialis inferioribus sufficit ut superius includatur in inferiori, & inferius non includatur in ipso sed talis est natura generica ergo.

IV.

Genus sumitur ab effectu magis communi.

V.

Genus prædicatur de suis inferioribus ut pars actualis & totum potentiale.

DISPUTATIO III.

DE SPECIE, SECUNDO PRÆDICABILI.

Quamvis hic de differentiã prius agendum fore videri possit, utpote quæ est contractiva generis & constitutiva speciei, nihilominus cum species generi sit correlativa, & perfectius prædicetur quàm differentiã, hunc sibi congrue vendicari locũ; Variè autẽ sumi potest, nã imprimis tam apud sacros quàm profanos Scriptores accipitur pro eleganti & pulchra venustate corporali, quæ à Politicis dicitur & judicatur digna Imperio, unde etiam Saltes inquit, specie tua & pulchritudine tua intende; secundò accipitur pro aliqua re, seu similitudine alicujus rei faciendã; tertio modo sumitur à Porphyrio pro specie Logica quæ est correlativa generi; & quarto demũ, pro specie prædicabili ad inferiora relatã, & de his posterioribus duabus speciebus in præsentĩ cum Porphyrio c. 2. hic nobis sermo erit, unde sit.

QUÆSTIO I.

Quid sit Species?

I.

In hac quæstione examinabo non modò definitionem speciei subijcibilis, verum etiam prædicabilis, quia Porphyrius considerans quomodo quælibet res in serie prædicamentali contemplari possit tam in ordine ad superiora, quàm ad inferiora, utriusq; definitionem singularem tradidit de quibus inter Authores controversatur num rectè sint assignatæ. Antequam ad quæstionem resolvendam accedam.

Notandum primò: Speciem subijcibilem esse, quæ generi subijcitur, seu quæ habet genus supra se, verbi gratiã animal, homo, &c. nam animal habet supra se substantiam, quæ est genus respectu substantiæ animalis, & substantiæ lapidis, cum de illis tanquam de specie differentiibus prædicetur. Species prædicabilis est quæ non tantum habet supra se genus & ei subijcitur, sed etiam habet infra se plura numero distincta de quibus prædicatur. Quando autem Porphyrius in capite secundo de specie egit de specie subalterna, non egit de illa tanquam de secundo universali, sed solum specie subijcibili, unde species infima, seu athoma, quæ etiam specialissima vocatur secundum prædicabile est.

II.

Quomodo distinguantur subijcibilis & prædicabilis.

Notandum secundò: Speciem subijcibilem & prædicabilem in hoc distingui,

quòd esto tam subijcibilis quàm prædicabilis habeat supra se genus, tamen species subijcibilis non semper est prædicabilis prædicatione ad secundum universale requisitã; nam species subalterna (species autem subalterna vocatur, quæ habet alias species sub se) est subijcibilis, verbi gratiã animal quod subijcitur substantiæ, non tamen est species prædicabilis, quia licet animal prædicetur de homine & bruto, non propterea debet dici species prædicabilis, cum de his non prædicetur tanquam de numero solo distinctis, sed dici potius debet genus cũ de his veluti specie distinctis prædicetur, unde advertendũ speciem subalterna si comparatur ad suũ superius videlicet genus esse speciem subijcibilem, si verò comparatur ad sua inferiora esse genus propter rationẽ assignatã, quia nempe potest prædicari de pluribus specie distinctis, & contra verò contingit in specie prædicabili, quæ licet semper subijcitur generi, nunquã tamen est genus, cum nunquã de specie distinctis, sed semper de solo numero distinctis prædicetur. Quibus præmissis & prænotatis ad Resolvendam quæstionẽ progredior &

DICO I. Bene definitur cum Porphyrio species subijcibilis, quid sit illa quæ subijcitur generi & de qua genus in quid prædicatur.

Hæc est Scoti q. 2. 1. Universalium, & Probatur Generali probatione tum quia omnibus & singulis convenit, tum quia sufficienter explicat naturam speciei subijcibilis.

III.

Definitur species subijcibilis.